समर्थमेकं पर्य्याप्तं कौरवाणां विनिग्रहे। पुरस्तादुपयातानां कौरवाणां युयुत्सतां।
भवता यद्विधातव्यं तन्नः श्रेयः परन्तप। सङ्ग्रामादपयातानां भग्नानां शरणैषिणां। २२८५
पौरुषं दर्शयन् शूरो यस्तिष्ठेदयतः पुमान्। क्रीणीयात्तं सहस्रेण इति नीतिमतां मतं।
स त्वं शूरश्च वीरश्च विक्रान्तश्च नरर्षभ। भयार्त्तानां परित्राता संयुगेषु न सशयः।
एवं ब्रुवति कौन्तेये धर्म्मात्मनि युधिष्ठिरे। धृष्टद्युम्न उवाचेदं मां वचो गतसाध्वसं।
सर्व्वान् जनपदान् सूत तथा दुर्य्योधनस्य ये। सवाह्लिकान् कुरून् ब्रूयाः प्रातिपेयान् शरद्वतः।
सूतपुत्त्रं तथा द्रोणं सहपुत्त्रं जयद्रथं। दुःशासनं विकर्णञ्च तथा दुर्य्योधनं नृपं। २२९०
भीष्मञ्च ब्रूहि गत्वा त्वमाशु गच्छत माचिरं।
युधिष्ठिरः साधुनैवाभ्युपेयो मा वोऽवधीदर्ज्जुनो देवगुप्तः। राज्यं दातुं धर्म्मराजस्य तूर्णं याचध्वं वै पाण्डवं लोकवीरं।
नैतादृशो हि योधोऽस्ति पृथिव्यामिह कश्चन। यथाविधः सव्यसाची पाण्डवः सत्यविक्रमः।
दैवैर्हि संवृतो दिव्यो रथो गाण्डीवधन्वनः। न स जेयो मनुष्येण मास्म कृढ्वं मनो युधि।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि यानसन्धिपर्व्वणि सञ्जयवाक्ये षट्पञ्चाशोऽध्यायः॥ ५६॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच॥ क्षत्त्रतेजा ब्रह्मचारी कौमारादपि पाण्डवः। तेन संयुगमेष्यन्ति मन्दा विलपतो मम। २२९५
दुर्य्योधन निवर्त्तस्व युद्धाद्भरतसत्तम। नहि युद्धं प्रशंसन्ति सर्व्वावस्थमरिन्दम।
अलमर्द्धं पृथिव्यास्ते सहामात्यस्य जीवितुं। प्रयच्छ पाण्डुपुत्त्राणां यथोचितमरिन्दम।
एतद्धि कुरवः सर्व्वे मन्यन्ते धर्म्मसंहितं। यत्त्वं प्रशान्तं मन्येथाः पाण्डुपुत्त्रैर्महात्मभिः।
अङ्गेमां समवेक्षस्व पुत्त्र स्वामेव वाहिनीं। जात एष तवास्त्रावस्त्वं तु मोहान्न बुध्यसे।
न ह्यहं योद्धुमिच्छामि नैतदिच्छति वाह्लिकः। नच भीष्मो नच द्रोणो नाश्वत्थामा न सञ्जयः। २३००
न सोमदत्तो न शलो न कृपो योद्धुमिच्छति। सत्यव्रतः पुरुमित्रो जयो भूरिश्रवास्तथा।
येषु सम्प्रतितिष्ठेयुः कुरवः पीडिताः परैः। ते योद्धुं नाभिनन्दन्ति तत्तुभ्यं तात रोचतां।
न त्वं करोषि कामेन कर्णः कारयिता तव। दुःशासनश्च पापात्मा शकुनिश्चापि सौबलः।
॥ दुर्य्योधन उवाच॥ नाहं भवति न द्रोणे नाश्वत्थाम्नि न सञ्जये। न भीष्मे नच काम्बोजे न कृपे नच वाह्लिके।
सत्यव्रते पुरुमित्रे भूरिश्रवसि वा पुनः। अन्येषु वा तावकेषु भारं कृत्वा समाहृये। २३०५
अहञ्च तात कर्णश्च रणयज्ञं वितत्य वै। युधिष्ठिरं पशुं कृत्वा दीक्षितो पुरुषर्षभौ।
रथो वेदी स्रुवः खड्गो गदा स्रुक् कवचं सदः। चातुर्होत्रञ्च धूर्य्या मे शरा दर्भा हविर्यशः।
आत्मयज्ञेन नृपते दृष्ट्वा वैवस्वतं रणे। विजित्य च समेष्यावो हतामित्रौ श्रियावृतौ।
अहञ्च तात कर्णश्च भ्राता दुःशासनश्च मे। एते वयं हनिष्यामः पाण्डवान् समरे त्रयः।
अहं हि पाण्डवान् हत्वा प्रशास्ता पृथिवीमिमां। मांञ्च हत्वा पाण्डुपुत्त्रा भोक्तारः पृथिवीमिमां। २३१०
त्यक्तं मे जीवितं राज्यं धनं सर्व्वञ्च पार्थिव। न जातु पाण्डवैः सार्द्धं वसेयमहमच्युत।
यावद्धि शूच्यास्तीक्ष्णाया विध्येदग्रेण मारिष। तावदप्यपरित्याज्यं भूमेर्नः पाण्डवान् प्रति।